

आपला अभ्यास

इयत्ता सहावी

भूगोल

मराठी टेस्ट

इतिहास

गणित
टेस्ट

इंग्रजी टेस्ट

हिंदी

विज्ञान सेमी

सामान्य विज्ञान

प्रतिभा पानट-(जन्म-१९४२) अमरावती येथील श्री बुलिदान राठी मूक-बधिर विद्यालयामध्ये शिक्षिका म्हणून कार्यरत होत्या. मूक-बधिर व अपंग यांच्या समस्यांची उकल करणाऱ्या अनेक कथा, लेख प्रसिद्ध.

बोलू व ऐकू न शकणाऱ्या मुलांची योग्य वेळी तपासणी करून, त्यावर उपचार केल्यास ती मुले ऐकू-बोलू शकतात. त्यासाठी 'शाळा' हा एक चांगला उपाय आहे, हे या कथेतून सांगितले आहे.

आजी आपल्या चार-पाच वर्षांच्या नातवाला घेऊन बसमधून उतरल्या. आभाळ अगदी गच्च भरून आलेले होते. क्षणभरातच पाऊस कोसळणार असे दिसत होते. स्टँडपासून दवाखाना अगदी जवळ असल्याने आजी नातवाला घेऊन चालत निघाली. आजीचा नातू दिगू आजूबाजूला पाहत हळूहळू चालत होता.

“चल रे बाबा लवकर लवकर. पाऊस सुरू व्हायच्या आत पोहोचलं पाहिजे दवाखान्यात.” आजी दिगूला म्हणाली. पण.... ! ‘त्याला सांगून काय उपयोग ? ऐकू कुठं येतंय त्याला ? आजी खंत करत

पुटपुटली आणि स्वतःशीच पुटपुटत पुढे चालू लागली.

दवाखान्याच्या बंद दाराकडे आजीचे लक्ष गेले. आता कुठे थांबणार ? आजी विचारात पडली. एवढ्यात रिक्षाचा जोराचा आवाज ऐकू आला. तिने मागे वळून पाहिले, तर रिक्षाच्या समोर दिगू उभा होता आणि रिक्षावाला त्याला काहीतरी बोलत होता, “अरे पोरा, केव्हाचा आवाज देतोय; पण ढिम्म हालत नाही ! बहिरा आहे की काय ?” रिक्षावाल्याचे बोलणे ऐकून आजीच्या डोळ्यांत चटकन पाणी आले.

ज्या दिवशी दिगू बहिरा आहे असे लक्षात आले, त्या दिवसापासून त्याचे घरदार सर्व काळजीत पडले

said to be one of the greatest scientists of our times. His achievements are all the more astounding as he is a victim of many physical ailments. He has to use a wheelchair to move about and uses a computerised voice system in order to 'speak'. The story of Stephen Hawking's triumph over his physical disabilities is itself an inspiring adventure.

The book includes very attractive and expressive sketches drawn by Garry Parsons.

It is true that excessive use of science and technology can give rise to certain problems. But turning away from technology is not the solution. That is why the Hawkings have given an important message in this book - more research, more studies and a commitment to use them not for selfish gains but for the welfare of the entire living world !

●●●

- **Universe** : Here, it means a system of stars, planets, etc.
- **ardent** : very enthusiastic, working hard for something
- **environmentalist** : a person who feels strongly that our environment must be protected
- **are convinced** : are sure
- **committed** : pledged to do something
- **cause** : work
- **suffer a lot of jeering and ridicule** : face a lot of teasing
- **issue** : important problem
- **global** : about the whole world/earth
- **brilliant** : very intelligent
- **literally** : actually, in reality
- **vowed** : promised

Practice Set 11

1. (1) $\frac{5}{6}, \frac{10}{6}$ (2) $\frac{3}{5}, \frac{7}{5}$ (3) $\frac{3}{7}, \frac{10}{7}$

Practice Set 12

1. (i) $\frac{7}{20}$ (ii) $\frac{12}{35}$ (iii) $\frac{20}{81}$ (iv) $\frac{8}{77}$ (v) $\frac{7}{10}$ (vi) $\frac{9}{8}$ (vii) 1 (viii) $\frac{9}{17}$
 2. 6 acres
 3. 1,80,000

Practice Set 13

1. (i) $\frac{1}{7}$ (ii) $\frac{3}{11}$ (iii) $\frac{13}{5}$ (iv) $\frac{1}{2}$ (v) $\frac{7}{6}$
 2. (i) $\frac{8}{3}$ (ii) $\frac{10}{27}$ (iii) $\frac{33}{35}$ (iv) $\frac{77}{48}$
 3. $\frac{1}{750}$ part

Practice Set 14

1. Place Value: 70, 8, 0.02
 2. (1) 932.697 (2) 739.65 (3) 70.151
 3. (1) 83.615 (2) 534.79 (3) 182.819
 4. 55.465 km
 5. ₹ 486 6. 2.5 kg 7. 30.6 km

Practice Set 15

1. (1) $\frac{3}{5} = \frac{3 \times \boxed{2}}{5 \times \boxed{2}} = \frac{\boxed{6}}{10} = \boxed{0.6}$ (2) $\frac{25}{8} = \frac{25 \times \boxed{125}}{8 \times 125} = \frac{\boxed{3125}}{1000} = 3.125$
 (3) $\frac{21}{2} = \frac{21 \times \boxed{5}}{2 \times \boxed{5}} = \frac{\boxed{105}}{10} = \boxed{10.5}$ (4) $\frac{22}{40} = \frac{11}{20} = \frac{11 \times \boxed{5}}{20 \times 5} = \frac{\boxed{55}}{100} = \boxed{0.55}$
 2. (1) 0.75 (2) 0.8 (3) 1.125 (4) 0.85 (5) 0.9 (6) 0.28 (7) 0.095
 3. (1) $\frac{275}{10}$ (2) $\frac{7}{1000}$ (3) $\frac{908}{10}$ (4) $\frac{3915}{100}$ (5) $\frac{312}{100}$ (6) $\frac{704}{10}$

सरावसंच 6

1.

संख्या	47	+52	-33	-84	-21	+16	-26	80
विरुद्ध संख्या	-47	-52	+33	+84	+21	-16	+26	-80

सरावसंच 7

1.

(1) $-4 < 5$	(2) $8 > -10$	(3) $+9 = +9$	(4) $-6 < 0$
(5) $7 > 4$	(6) $3 > 0$	(7) $-7 < 7$	(8) $-12 < 5$
(9) $-2 > -8$	(10) $-1 > -2$	(11) $6 > -3$	(12) $-14 = -14$

सरावसंच 8

1.

-	6	9	-4	-5	0	+7	-8	-3
3	-3	-6	7	8	3	-4	11	6
8	2	-1	12	13	8	1	16	11
-3	-9	-12	1	2	-3	-10	5	0
-2	-8	-11	2	3	-2	-9	6	1

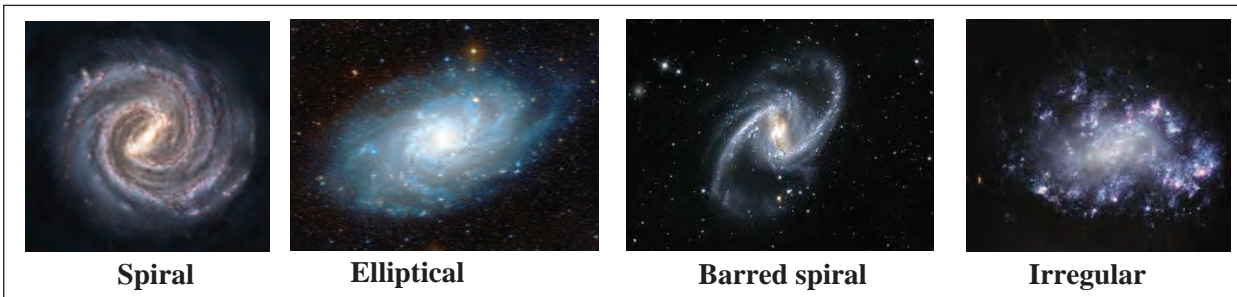
सरावसंच 9

1. (i) $\frac{37}{5}$ (ii) $\frac{31}{6}$ (iii) $\frac{19}{4}$ (iv) $\frac{23}{9}$ (v) $\frac{12}{7}$
2. (i) $4\frac{2}{7}$ (ii) $1\frac{3}{4}$ (iii) $1\frac{3}{12}$ किंवा $1\frac{1}{4}$ (iv) $1\frac{3}{8}$ (v) $5\frac{1}{4}$ (vi) $2\frac{6}{7}$
3. (i) $\frac{9}{5}$ किग्रॅ (ii) $\frac{11}{5}$ मीटर

सरावसंच 10

1. (i) $8\frac{2}{3}$ (ii) $4\frac{3}{4}$ (iii) $7\frac{12}{35}$ (iv) $5\frac{8}{15}$
2. (i) $2\frac{1}{12}$ (ii) $2\frac{1}{6}$ (iii) $1\frac{1}{40}$ (iv) $4\frac{3}{10}$
3. (1) 6 किग्रॅ, ₹192 (2) $\frac{4}{15}$ (3) 340 ली.

Types of galaxies : Various types identified according to their shapes

16.4 : Various galaxies

The scientist Edwin Hubble showed that there exist many galaxies beyond our Milky Way. In 1990, NASA, the American space agency launched the 'Hubble Telescope' in the orbit of the earth. The Hubble telescope has made it easier to look for stars, to take photographs and to obtain spectrums.

16.5 : Hubble Telescope

Stars

The thousands of twinkling stars that we observe in the clear night sky are part of our Milky Way. Some of the stars that we see are bright whereas others are faint. Stars radiating different colours such as blue, white, yellow and reddish can be seen in the sky. We also see stars with varying brightness (luminance). The birth place of stars are the huge nebulae, made of dust particles and gases. Generally, the surface temperature of stars ranges from 3500°C to 50000°C . The colour of stars changes according to their temperature.

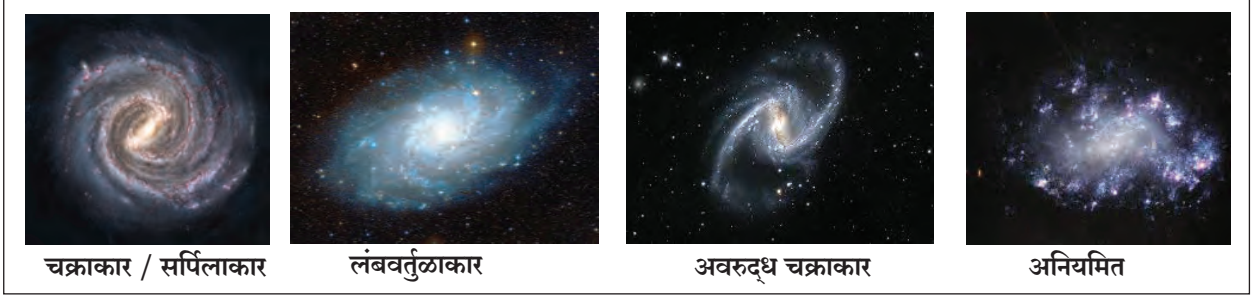

16.6 : A nebula

Some types of stars

- **Sun-like stars** : These stars can be slightly smaller or bigger than the sun. But there is a lot of difference in their temperatures. Examples : stars like Sirius, Alpha Centauri.
- **Red Giants** : The temperature of these stars ranges between 3000°C and 4000°C . But their luminance can be 100 times that of the sun. Their diameter is 10 to 100 times that of the sun and they are red in colour.
- **Super Nova** : These are even brighter and larger than the red giant stars. Their temperature is between 3000°C to 4000°C but their diameter can be more than a hundred times greater than that of the Sun.
- **Binary or Twin Stars** : More than half of the stars in sky are binary stars. They consist of two stars that revolve around each other. At times, three or four stars that revolve around each other have also been located.
- **Variable Stars** : The luminance and shape of these stars is not stable. They are constantly contracting or expanding. When a star expands, it emits less energy and at such times its brightness decreases. As against this, when a star contracts, its surface temperature increases and the star emits greater energy and appears brighter. For example, Polaris (Pole Star).

दीर्घिकांचे प्रकार – दीर्घिकांचे त्यांच्या आकारांवरून विविध प्रकार ओळखले जातात.

१६.४ : विविध दीर्घिका

एडविन हबल या वैज्ञानिकाने आपल्या आकाशगंगेच्या बाहेर इतर अनेक दीर्घिका असल्याचे स्पष्ट केले. नासा या अमेरिकन संस्थेने १९९० मध्ये 'हबल' ही दुर्बिण पृथ्वीच्या कक्षेत सोडली. ताऱ्यांचा शोध घेणे, प्रकाशचित्रे घेणे व वर्णपट मिळवण्याचे काम त्यामुळे सोपे झाले आहे.

१६.५ : हबल दुर्बिण

तारे

रात्रीच्या निरभ्र आकाशात लुकलुकणारे हजारो तारे आपल्या आकाशगंगेचेच घटक आहेत. आपल्याला दिसणाऱ्या ताऱ्यांपैकी काही तारे तेजस्वी असतात, तर काही तारे अंधूक असतात. निळे, पांढरे, पिवळे, तांबूस असे विविध रंगांचे तारे आकाशात पाहायला मिळतात. तसेच स्वतःचे तेज बदलणारे तारेही आकाशात आहेत. प्रामुख्याने धूलिकण आणि वायू यांचा महाप्रचंड तेजोमेघ हे ताऱ्यांचे जन्मस्थान आहे.

सामान्यतः ताऱ्यांच्या पृष्ठभागाचे तापमान सुमारे 3500°C ते 50000°C या मर्यादित असते. तापमानाप्रमाणे ताऱ्यांचा रंगही बदलतो.

१६.६ : तेजोमेघ

ताऱ्यांचे काही प्रकार

- **सूर्यसदृश तारे** : या ताऱ्यांचा आकार सूर्यपेक्षा थोडा कमी-अधिक असू शकतो. प्रामुख्याने त्यांच्या तापमानात बराच फरक असतो. हे तारे तांबूस, निळ्या रंगाचे असतात. उदाहरणार्थ, मित्र, व्याध इत्यादी तारे.
- **तांबडे राक्षसी तारे** : यांचे तापमान 3000°C ते 4000°C या मर्यादित असते, परंतु त्यांची तेजस्विता सूर्याच्या १०० पट असू शकते. या ताऱ्यांचा व्यास सूर्याच्या १० ते १०० पट या दरम्यान व रंग तांबडा असतो.
- **महाराक्षसी तारे** : हे तांबड्या राक्षसी ताऱ्यांपेक्षाही मोठे व तेजस्वी असतात. तापमान 3000°C ते 4000°C या मर्यादितच असते, परंतु त्यांचा व्यास मात्र सूर्यपेक्षाही शेकडो पट जास्त असतो.
- **जोड तारे** : आकाशातील निम्म्यापेक्षा जास्त तारे हे जोडतारे आहेत. याचा अर्थ दोन तारे परस्परांभोवती भ्रमण करत असतात. काही वेळा तीन किंवा चार तारेही परस्परांभोवती भ्रमण करताना आढळतात.
- **रूपविकारी तारे** : या ताऱ्यांची तेजस्विता व आकार स्थिर राहत नाही. त्यांचे सतत आकुंचन-प्रसरण होत असते. तारा प्रसरण पावला, की तो कमी ऊर्जा उत्सर्जित करतो. तेव्हा ताऱ्याचे तेज कमी होते. याउलट ताऱ्याचे आकुंचन झाले, की त्याच्या पृष्ठभागाचे तापमान वाढते व तारा जास्त ऊर्जा उत्सर्जित करतो. त्यामुळे तो अधिक तेजस्वी दिसतो. उदाहरणार्थ, ध्रुव तारा.

इयत्ता सहावी - मराठी

अ क्र	पाठाचे / घटकाचे नाव	चाचणी-अभ्यास लिंक
	भाग 1	
1	बलसागर भारत होवो	क्लिक करा
2	सायकल म्हणते ,मी आहे ना !	क्लिक करा
3	डॉ कलाम यांचे बालपण	क्लिक करा
4	गवतफुला रे ! गवतफुला	क्लिक करा
5	बाकी वीस रुपयाचं काय ?	क्लिक करा
6	पण थोडा उशीर झाला	क्लिक करा
7	आपले परमवीर	क्लिक करा
	भाग 2	
8	माय	क्लिक करा
9	वारली चित्रकला	क्लिक करा
10	सुगंधी सृष्टी	क्लिक करा
11	माझ्या आज्यानं पंज्यानं	क्लिक करा
	भाषेचे नमुने	क्लिक करा
12	मला मोठं व्हायचंय !	क्लिक करा
	भाग 3	
13	आपली सुरक्षा, आपले	येथे क्लिक करा

	उपाय!	
14	आतां उजाडेल! (कविता)	क्लिक करा
15	बालसभा	क्लिक करा
16	सफर मेट्रोची	क्लिक करा
17	दुखणं बोटभर	क्लिक करा
18	बहुमोल जीवन (कविता)	क्लिक करा
19	मले बाजाराला जायावं बाई!	क्लिक करा
भाग 4		
20	ओळख थोरांची	येथे क्लिक करा
21	या काळाच्या भाळावरती (कविता)	येथे क्लिक करा
22	वडिलांस पत्र	येथे क्लिक करा
23	परिवर्तन विचारांचे	येथे क्लिक करा
24	रोजनिशी	येथे क्लिक करा
25	नवा पैलू	येथे क्लिक करा
26	संतवाणी	

वर्ग 6 हिंदी

अ क्र	पाठाचे / घटकाचे नाव	चाचणी-अभ्यास लिंक
	पहली इकाई	
1	मेला	क्लिक करे
2	सैर	क्लिक करे
3	बसंती हवा	क्लिक करे
4	उपहार	क्लिक करे
5	जोकर	
6	महाराष्ट्र की बेटी	
7	मेरा अहोभाग्य	क्लिक करे
8	नदी कंधे पर	क्लिक करे
9	जन्मदिन	क्लिक करे
10	सोई मेरी छौना रे !	क्लिक करे
11	पुनरावर्तन - १	
	दीवाली उपक्रम	
	दूसरी इकाई	
1	उपयोग हमारे	

2	तूफानों से क्या डरना	क्लिक करे
3	कठपुतली	क्लिक करे
4	सोना और लोहा	क्लिक करे
5	क्या तुम जानते हो ?	क्लिक करे
6	पहेलियाँ	क्लिक करे
7 ,8	स्वास्थ्य संपदा 1.2.	क्लिक करा
9	कागज की थैली	क्लिक करे
10	टीटू और चिंकी	क्लिक करे
11	वह देश कौन-सा है?	क्लिक करे
12	पुनरावर्तन - २	

वर्ग 6 वा गणित

अनु क्र.	घटकाचे नाव	लिंक
	विभाग पहिला	
1	भूमितीतील मूलभूत संबोध	क्लिक करा
2	कोन	
3	पूर्णांक संख्या	क्लिक करा
4	अपूर्णाकावरील क्रिया	
5	दशांश अपूर्णांक	क्लिक करा
6	स्तंभालेख	
7	सममिति	
8	विभाज्यता	क्लिक करा
9	मसावि- लसावि	क्लिक करा
	विभाग दूसरा	
10	समीकरणे	क्लिक करा
11	गुणोत्तर- प्रमाण	क्लिक करा
12	शेकडेवारी	क्लिक करा
13	नफा -तोटा	क्लिक करा
14	बँक व सरळव्याज	क्लिक करा
15	त्रिकोण व त्रिकोणाचे गुणधर्म	क्लिक करा
16	चौकोन	
17	भौमितिक रचना	
18	त्रिमितिय आकार	

Class 6th Science

S.N.	Unit	Test Link
1	NATURAL RESOURCES-AIR,WATER AND LAND	Click Here
2	The living world -adaptation and Classification	Click Here
3	Diversity in living things and their classification	Click Here
4	Disaster Management	Click Here
5	Substances in the surroundings- their state and properties	Click Here
6	Substances in daily use	Click Here
7	NUTRITION AND DIET	Click Here
8	OUR SKELETAL SYSTEM AND THE SKIN	Click Here
9	MOTION AND TYPES OF MOTION	Click Here
10	Force and types of Force	Click Here
11	WORK AND ENERGY	Click Here
12	Simple Machines	Click Here
13	Sound	Click Here
14	LIGHT AND THE FORMATION OF SHADOWS	Click Here
15	Fun with Magnets	Click Here
16	The Universe	Click Here
17		
18		
19		
20		

वर्ग 6 वा भूगोल

अनु क्र	पाठाचे नाव	लिंक
1	पृथ्वी आणि वृत्ते चाचणी क्र 2	क्लिक करा
2	चला वृत्ते वापरुयात	क्लिक करा
3	पृथ्वी गोल नकाशा तुलना व क्षेत्र भेट	क्लिक करे
4	हवा हवामान	क्लिक करा
5	तापमान	क्लिक करा
7	महासागराचे महत्व	क्लिक करा
8	खडक व खडकाचे प्रकार	क्लिक करा
9	नैसर्गिक संसाधने	क्लिक करा
10	उर्जा साधने	क्लिक करा
11	मानवाचे व्यवसाय	क्लिक करा
		-
		-

आपला अभ्यास

मनोरंजक एनिमेटेड इंटरअक्टिव टेस्ट सोडवा व स्क्रीनशॉट आपल्या वर्ग शिक्षकांना पाठवा

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी	आठवी	नववी	दहावी
क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक	क्लिक

इयत्ता 6 वी च्या अधिकच्या सरावासाठी टेस्ट सोडवा

अ.क्र.	विषय	टेस्ट लिंक
1	मराठी	क्लिक करा
2	गणित	क्लिक करा
3	गणित सेमी	क्लिक करा
4	विज्ञान मराठी	क्लिक करा
5	इंग्रजी	क्लिक करा
	हिंदी	क्लिक करा
	विज्ञान सेमी	क्लिक करा
	इतिहास	क्लिक करा
	भूगोल	क्लिक करा

दिनांक 16/08/2021 पासून आपला अभ्यास टीम नियमित अभ्यासक्रमावर आधारित pdf सुरु करत आहेत .अभ्यासक्रमावर आधारित मनोरंजक टेस्ट व स्टडी मटेरीअल दिले जाईल.

[प्रत्येक रविवारी आपला अभ्यास pdf ला सुट्टी राहिल](#)

दररोजचे pdf पुढील लिंकवरून डाऊनलोड करू शकता

सौजन्य - इ -बालभारती पुणे

<https://rbkaluse.blogspot.com/>

5 वी व 8 वी शिष्यवृत्ती भेट द्या -

www.aplaabhyas.com

